

INLEIDING

Ing. J. van Geneijgen

In dit jaarverslag van het onderzoek op de Waiboerhoeve wordt in het kort een overzicht gegeven van ervaringen en resultaten van een veertiental onderzoekprojecten. Men dient te bedenken dat de resultaten van het onderzoek in het algemeen vrij sterk afhankelijk zijn van de omstandigheden waaronder het is uitgevoerd. De bedrijfsomstandigheden lopen in de praktijk sterk uiteen en het is nu eenmaal onmogelijk het onderzoek op de Waiboerhoeve in alle opzichten tegelijkertijd op die grote verschillen af te stemmen. Daarom is het ook niet altijd mogelijk algemeen geldende conclusies te trekken.

Om de resultaten van het onderzoek zo goed mogelijk te kunnen beoordelen wordt in diverse hoofdstukken dan ook nogal uitgebreid op de desbetreffende omstandigheden ingegaan. Dit geldt in het bijzonder voor de projecten, waarbij geen vergelijkend onderzoek werd uitgevoerd. Hier worden alleen de ervaringen en de verkregen gegevens bij het ontwikkelen van een bepaald systeem vermeld.

Hoewel het onderzoek bij een aantal projecten nog niet is afgerond wordt de verkregen informatie toch reeds vermeld, omdat ze kan bijdragen tot een beter inzicht in de betreffende problematiek. Soms worden op basis van de opgedane ervaringen alleen enkele punten naar voren gebracht, die momenteel voor de praktijk van belang kunnen zijn.

Enkele gegevens van de Waiboerhoeve

Het onderzoek op de Waiboerhoeve is sterk op de praktijk gericht en vindt voor een groot deel plaats binnen de samenhang van een compleet bedrijf. De proefboerderij is daarom verdeeld in 6 productie-afdelingen: 4 voor melkvee, 1 voor vleesvee en 1 voor centrale jongvee-opfok. Onderzoek op het gebied van aanleg, produktiviteit en exploitatie van grasland wordt in hoofdzaak uitgevoerd op proefvelden. Voor onderzoek op het gebied van de schapenhouderij zijn 200 fokooien aanwezig. De productie-afdelingen worden zoveel mogelijk als zelfstandige bedrijven geëxploiteerd. Elk bedrijf heeft een vaste arbeidsbezetting, een bepaalde oppervlakte grond, eigen gebouwen, een eigen veestapel en ook eigen machines.

Het onderzoek strekt zich uit over het gehele gebied' van de rundveehouderij. Veel proeven worden uitgevoerd in samenwerking met andere op dit gebied werkzame instellingen. Door het feit dat het onderzoek onder praktische omstandigheden en zoveel mogelijk in bedrijfsverband wordt uitgevoerd heeft het tevens een grote demonstratieve waarde. Jaarlijks komen ongeveer 15.000 mensen op de Waiboerhoeve om van het onderzoek kennis te nemen.

De indeling van de proefboerderij is globaal als volgt.

Afdeling	1	2	3	4	5	6	Alg.	Totaal
Medewerkers	1	2	3	1	1	1	11	20
Ha grasland ¹⁾	21	35	32	24	28	—	—	167 ²⁾
Ha snijmais	—	—	—	—	—	28	—	28
Melkkoeien	60	105	180	120	—	—	—	465
Pinken	—	—	—	—	120	—	—	120
Kalveren	—	—	—	—	150	—	—	150
Schape (fokkooien)	—	—	—	—	—	—	—	200
Stieren ³⁾	—	—	—	—	—	300	—	300

¹⁾ Voor sommige afdelingen wordt ook ruwvoer aangekocht (ca. 50 ha kunstweide en snijmais per jaar).

²⁾ Inclusief 11 ha grasland voor de schapenhouderij en 16 ha voor proeven.

³⁾ Per jaar af te leveren op een leeftijd van ca. 15 maanden. Ze worden aangekocht in 3 groepen van 100 stuks als kalveren van ca. 1 week oud.

Werkgroep „Onderzoek in bedrijfsverband”

Om zo effectief mogelijk te werken wordt de opzet en vooruitgang van het onderzoek regelmatig besproken in de werkgroep „Onderzoek in bedrijfsverband”. Deze werkgroep was ten tijde van de samenstelling van dit verslag als volgt samengesteld:

Proefstation voor de Rundveehouderij (Ft?)

Ir. M. P. de Jong (voorzitter), ing. J. van Geneijgen (secretaris), ing. C. van Bruggen, W. Grit, ing. H. E. Harmsen, ing. A. G. Hengeveld, J. W. F. Hijink, A. R. M. Horstink, drs. R. Kommerij, en ir. P. J. M. Snijders.

Instituut voor Mechanisatie, Arbeid en Gebouwen (IMAG)

Ir. J. A. Gels, W. J. Buitink en ing. G. Postma.

Instituut voor Veeteeltkundig Onderzoek (IVO)

Ing. J. de Rooij.

Melkhygiënisch Onderzoek Centrum (MOC)

Ing. J. Brouwer.

Landbouw-Economisch Instituut (LEI)

Ir. G. J. Wisselink en ing. M. H. Douna (gedetacheerd bij het PR).

De onderzoekverslagen van de Waiboerhoeve in deze serie komen tot stand op initiatief en onder supervisie van deze werkgroep.